

Justitiedepartementet

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L5@regeringskansliet.se

Straff för deltagande i en terroristorganisation (Ds 2022:6)

Dnr Ju2022/01335

Hovrätten ställer sig i allt väsentligt bakom promemorians bedömningar och förslag, men anför följande synpunkter.

Behovet av ett deltagandebrott (avsnitt 5)

I promemorian görs bedömningen att införande av ett särskilt straffansvar för deltagande i en terroristorganisation skulle vara ett effektivt sätt att förebygga, förhindra och bekämpa sådant deltagande. Med tanke på den typ av gärningar som bestämmelsen tar sikte på ifrågasätter hovrätten den slutsatsen. Men hovrätten anser att det ändå finns goda skäl för den föreslagna kriminaliseringen, med hänvisning till det som i övrigt förs fram i promemorian.

Deltagandebrottets avgränsning (avsnitt 7.2)

Såväl det föreslagna deltagandebrottet som det tidigare införda samröresbrottet avser handlingar som är ägnade att främja, stärka eller understödja en terroristorganisation. Även om samröresbrottet föreslås bli subsidiärt i förhållande till deltagandebrottet, förutser hovrätten att det kommer att uppstå svårigheter i rättstillämpningen vid avgränsningen mellan de båda bestämmelserna.

Att tillämpningsområdet för straffbestämmelserna överlappar berörs i promemorian. De svårigheter som kan förutses vid tillämpningen av bestämmelserna bör, enligt hovrätten, uppmärksammas ytterligare vid den fortsatta beredningen. Enligt hovrätten bör det då också övervägas om det vore mer ändamålsenligt att i stället införa en enda straffbestämmelse, som tar sikte på deltagande såväl som annat samröre. Gärningens allvarlighet skulle då kunna hanteras inom ramen för en gemensam straffskala. Maximistraffet för grovt brott borde i sådant fall motsvara det som föreslås för deltagandebrottet.

Straffskalor och påföljdsval (avsnitt 7.4)

Terrorismdirektivet ställer krav på medlemsstaterna att göra det straffbart att leda en terroristgrupp och att införa ett maximistraff om minst femton år

för ett sådant brott (artikel 4 a och artikel 15.3). Promemorian föreslår att en särskild straffskala införs i deltagandebestämmelsen för gärningar som inneburit att gärningsmannen har lett en terroristorganisation.

En bestämmelse med en straffskala som går utöver den ordinarie straffskalan är en ovanlig konstruktion. Promemorians skäl för den valda lösningen är inte övertygande. Enligt hovrätten framstår det som mer naturligt, överskådligt och enhetligt att införa en särskild straffbestämmelse avseende ledande av en terroristorganisation.

En sådan särskild straffbestämmelse skulle också innebära en tydligare avgränsning mellan den situationen att någon lett en terroristorganisation och att någon intagit en central roll i den. Det senare utgör enligt förslaget en kvalifikationsgrund för grovt brott med ordinarie straffskala. Begreppen är mycket näralliggande och kan förväntas medföra gränsdragningsproblem. Det är därför önskvärt att lagstiftaren så tydligt som möjligt skiljer mellan situationerna.

I vart fall bör den särskilda straffskalan för att leda en terroristorganisation regleras i ett eget stycke i deltagandebestämmelsen.

Även om straffskärpningsgrunden i 12 § i den föreslagna terroristbrottslagen inte varit föremål för utredarens uppdrag, vill hovrätten framhålla att det framstår som lämpligare att placera straffskärpningsgrunden i 29 kap. 2 § brottsbalken. Det är vid brott enligt andra lagar som straffskärpningsgrunden är tänkt att tillämpas och det skulle bli mer överskådligt om den fanns i brottsbalkens katalog över andra sådana grunder.

Denna remiss har handlagts av hovrättspresidenten Anders Hagsgård, hovrättsrådet Mia Schenck Blomqvist, lagmannen Lars Bjurstam och tf. hovrättsassessorn Josefine Midander, referent.

På hovrättens vägnar

Anders Hagsgård

Josefine Midander